

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Y. K.**, zastoupený Mgr. Kateřinou Lukáčovou, advokátkou se sídlem Reální 172/2, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2019, čj. CPR-29261-2/ČJ-2018-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 3. 2019, čj. 19 A 6/2019-16,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost, jíž brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“). Tímto rozsudkem krajský soud zamítl jeho žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl stěžovatelovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 9. 8. 2018, čj. KRPM-97083-22/ČJ-2018-140022-SV, jímž správní orgán I. stupně rozhodl o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce trvání 3 měsíců. Současně byla podle § 118 odst. 3 téhož zákona stanovena doba k vycestování z území České republiky do 15 dnů od nabytí právní moci vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Současně s podáním kasační stížnosti požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku. Stěžovatel jej odůvodnil tím, že mu hrozí nenahraditelná újma, která by mu vznikla v důsledku vyhoštění z území České republiky. Má rovněž za to, že byl rozsudkem krajského soudu zkrácen a dotčen na svých právech, neboť soud měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. V samotném odůvodnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud stejně jako žalovaný dospěl k nesprávnému posouzení právní otázky, neboť postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Krajský soud se totiž dostatečně nevypořádal s tím, že ve správním řízení nebyl

dostatečně zjištěn skutkový stav, a ani krajský soud nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Ve správním řízení nebyla doložena existence mzdy či odměny za práci a pracovněprávního vztahu. Krajský soud navíc nepřihlédl ke stěžovateli tvrzení, že stěžovatel nepodepsal žádnou pracovní smlouvu, nevznikl mu tudíž žádný nárok na mzdu (resp. ji nepožadoval) a částku v celkové hodnotě 4 000 Kč dostal nahodile od ruský mluvícího muže. Stěžovatel v zemi nepobýval neoprávněně a České republice nemohla vzniknout z důvodu jeho pobytu zde žádná újma, neboť nebyl zaměstnán v pracovněprávním poměru. O správním vyhoštění má být přitom rozhodnuto v případech těch cizinců, kteří na území České republiky vstoupí neoprávněně či zde neoprávněně pobývají.

[3] Ve vztahu k návrhu na přiznání odkladného účinky žalovaný sdělil, že proti němu nemá námitek. Uvedl zároveň, že řízení o správním vyhoštění bylo zahájeno pro protiprávní jednání spočívající v tom, že byl stěžovatel v době oprávněného pobytu na území České republiky zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoliv takové povolení bylo podmínkou výkonu zaměstnání. Nepřiznání odkladného účinku by skutečně v tomto ohledu mohlo znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám jeho přiznáním. V tomto případě není přiznání odkladného účinku ani v rozporu s veřejným zájmem.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny.

[5] Nejdříve je třeba poukázat na mimořádnou povahu odkladného účinku. Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, čímž prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem případně zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy specifikované v § 73 odst. 2 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle tohoto ustanovení musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva základní předpoklady: soud přizná žalobě (kasační stížnosti) odkladný účinek, jestliže (i) by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže (ii) to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Podle citovaného ustanovení soud při rozhodování o odkladném účinku poměřuje závažnost újmy, která může vzniknout stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která může naopak vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku. Možná újma hrozící stěžovateli přitom musí být nepoměrně větší, a zároveň nesmí být přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vyžaduje se tedy zároveň poměrování hrozící újmy s mírou rozporu přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby kasační stížnosti mohl být takový účinek přiznán, musí navrhovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (srov.

pokračování

např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele; ten tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS), zatímco žalobci stačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí. V rámci posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku se soud nezabývá námitkami ve věci samé.

[7] Žaloba proti rozhodnutí správním o vyhoštění má odkladný účinek ze zákona (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Oproti tomu kasační stížnost v téže věci odkladný účinek nemá a Nejvyšší správní soud může rozhodnout o jeho přiznání v souladu s výše citovanými ustanoveními. Obecně lze konstatovat, že je judikatura Nejvyššího správního soudu ve vztahu k přiznávání odkladného účinku kasačním stížnostem ve věcech správního vyhoštění poměrně vstřícná. Zdejší soud v usnesení ze dne 19. 11. 2014, čj. 1 Azs 160/2014-25, č. 3169/2015 Sb. NSS, judikoval, že pokud je přezkoumáváno rozhodnutí o správním vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli při výkonu takového rozhodnutí zřejmá z jeho samotné povahy. Taková újma spočívá jak v zajištění práva na spravedlivý proces, tak práva na respektování soukromého a rodinného života. K existenci takové možné újmy přitom musí kasační soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku sám netvrdí žádné konkrétní skutkové okolnosti svého případu nebo neoznačí důkazy, jimiž lze prokázat možnost vzniku nenahraditelné újmy vzniklé nepřiznáním odkladného účinku. Z takto citovaného rozhodnutí však nelze dovodit, že je ve věcech přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění nutno odkladný účinek přiznávat automaticky a kdykoliv, kdy o něj stěžovatel požádá. Takový výklad by nahrazoval vůli zákonodárce, který „plošný“ odkladný účinek v přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění předpokládal pouze pro podání žaloby a pro podání kasační stížnosti předpokládal individuální posouzení ze strany kasačního soudu na základě obecných podmínek pro přiznávání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud výše již navíc uvedený právní názor doplnil v usnesení ze dne 5. 10. 2017, čj. 2 Azs 273/2017-19, v němž konstatoval, že pro zajištění práva na spravedlivý proces není ani ve věcech přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění vyžadována osobní přítomnost stěžovatele-cizince v průběhu řízení, pokud není nutno, aby něco učinil osobně, a je-li zajištěno jeho zastoupení v řízení a přiměřeně efektivní a rychlá komunikace s jeho zástupcem na dálku.

[8] V nyní projednávané věci je stěžovatel řádně zastoupen advokátkou, s níž může i v případě (nuceného) opuštění území komunikovat na dálku skrze prostředky elektronické komunikace. Podmínka stanovená ve výše uvedeném rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 2 Azs 273/2017 na zajištění stěžovatelova práva na spravedlivý proces je tak i v případě nepřiznání odkladného účinku zachována. Stěžovatel zde nepoukázal na žádné okolnosti věci svědčící o opaku, ty neplynou ani z jeho jiných podání či soudního spisu. Z hlediska posouzení možného zásahu do stěžovatelova rodinného a soukromého života (který by byl v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) je nutno zabývat se otázkou, zda stěžovatel na území České republiky vede soukromý a rodinný život, do nějž by mohlo být nepřiznáním odkladného účinku vůbec zasazeno.

Především i zde by sám stěžovatel měl takové skutečnosti výslovně tvrdit či dokládat (byť to není v souladu s výše uvedeným v případě správního vyhoštění nezbytné), resp. je nutné, aby jejich existence alespoň vyplývala z ostatních okolností jeho případu. Taková podmínka může být splněna tím, že bude existence stěžovatelova rodinného nebo soukromého života vyplývat z obsahu kasační stížnosti, žaloby nebo jiných listin obsažených v soudním či správním spisu. Pokud v tomto ohledu nicméně stěžovatel v nyní projednávané věci nic neuvedl ani v návrhu na přiznání odkladného účinku či jiném podání adresovaném Nejvyššímu správnímu soudu, ani v žádném jiném podání učiněném v průběhu správního řízení nebo řízení vedeného u krajského soudu, nelze předpokládat, že na území České republiky vede natolik intenzivní rodinný a soukromý život, do něž by mohlo být nepřiznáním odkladného účinku rozhodnutí o správním vyhoštění zasaženo. O tom svědčí i skutečnost, že (podle informací vyplývajících ze správního spisu, mj. i z odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně) stěžovatel do České republiky přicestoval 24. 6. 2018 na základě inzerátu nabízejícího práci a pobýval zde na krátkodobé vízum do 90 dnů (přičemž ke dni 2. 8. 2018, kdy byl zkontrolován policejním orgánem, zde pobýval 68 dní). Stěžovatel na Ukrajině studuje a do České republiky přicestoval v období prázdnin. Pobývat zde chce pouze proto, aby zajistil obživu rodině, kterou na Ukrajině má (žije s rodiči). Při výslechu vedeném správním orgánem I. stupně navíc uvedl, že na území České republiky nebo území Evropské unie nemá žádnou osobu, vůči které by jeho případné vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života, ani zde nežije žádná osoba, jež by byla odkázána na jeho péči, případně vůči níž by měl vyživovací povinnost. K České republice nebo jinému státu Evropské unie nemá ani žádné společenské, kulturní nebo jiné vazby.

[9] Z těchto skutečností tedy nelze shledat, že by byl nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti zasažen stěžovatelův soukromý a rodinný život v České republice, neboť je zřejmé, že jej stěžovatel vede především na Ukrajině. Rovněž lze podotknout, že doba, po níž nesmí stěžovatel v případě výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění vstoupit na území členských států Evropské unie, byla stanovena pouze po dobu 3 měsíců. Pokud tedy stěžovatel v rozporu s informacemi sdělenými správnímu orgánu I. stupně na území České republiky nebo Evropské unie vede soukromý nebo rodinný život, takové omezení jej zasáhne pouze krátkodobě. S ohledem na výše uvedené tedy není splněna již první podmínka nezbytná k přiznání odkladného účinku, proto Nejvyšší správní soud návrh na jeho přiznání zamítl.

[10] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatel může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jeho předchozímu návrhu nevyhověl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. května 2019

pokračování

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu

v zastoupení
JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu